

4 22366a-g.

kort B16

I n d b e r e t n i n g angaaende undersøkelsesreise til

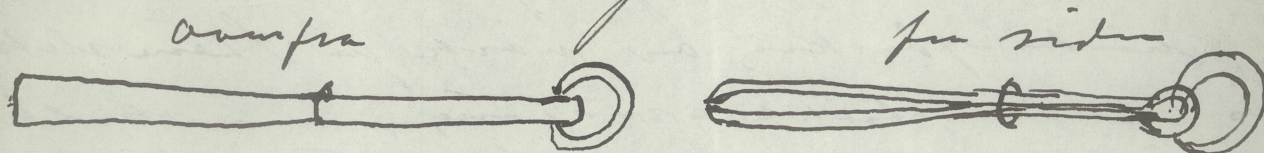
H u r u m (Gn. 7 Br. nr. 8) H o l e s. og. pgd. Buskr. ved

Sigurd Grieg.

Mr. professor Brägger.

Jeg har været så heldig at komme over et
gravfund, som er gjort på gården Glärium i
Måle. Under opdyrking af mark på Sten sletten.
Der ses en langstrakt gravhøj, som skal til-
sies i bogen, men endnu er den hær. Funderen fandt
en hel del sten og midt ind i denne sten man fandt
en flak sten og under den et kammer og under dette
så man en flak sten. Over fandtes et ganske godt
vedligeholdt træegge med 8 1/2 cm lang stang,
en sort spydspids med forholds kort lang midt-
fjedre spidsen af, 1 lang, men smal spydspids med
mat hake. 1 knis lignende jern instrument, 1 jern-
spids. Desuden et stykke af en voxen (Horn)
mands læsken. Et brød stykke af et bekket
i bronze, med ganske fint udklæbet på
oversiden. Det interessante af fundet er
dog en bronze spjend, Klype, 7 1/2 cm lang
i knis ende der er en løkke, hvori en ring,
samt en ul for at den formet som en slange
med hals bitude i halsen. Midt på klypen
er der boret en ring omkring den, å en ring for at
klypen skal fjæres. Selv klypen er formet
som en moderne cilibri pincet. Det
er utvilsomt et kirurgisk instrument
til at fjæres fliser ^{med} eller måske netop
brugt i samme ånd, som vi nu

brinken vil i jernstænger, her at fjern syke
 åren her med eller med båndene den dag
 i dag kaldes nøgget. - Da broncefund
 såvise jeg net, er meget tydelig her i
 landet, her jeg tror det rigtigst skaks
 at meddele dem jernstænger

Der var en hel del små her, som ikke
 blev taget over på.

Jeg har samlet disse ting i min
 besiddelse, og vil selv bringe dem til
 Dem, jeg kommer selvfølgelig til Xanten
 i denne måned. - Fjerdere forlanger
 betaling for gjenstandene, og jeg måtte
 love dem, at sådanne skulle bli gitt
 dem. Men vilde de gjenstandene, og
 men jeg sa, at det var ikke luttet.

Jeg håper at de professorer skrive et
 par ord til mig, om når jeg kan treffe dem
 for at avlevere saken.

Glømsfoss 16/18 1919 G. Ståhl

Skriver dem det ha interessen et
 meddele, at jeg er livsvarig
 medlem av Videnskaps- og
 selskapet i Trondheim.

M. Wedø
 Distriktslege.

København d. 3/11 1919

L
TilUniversitetets Oldsaksamling
København

J. andledning derved skrevne
den 24 Oktober dette aar, tilskrev de mig
angaaende en stenøks som jeg skulde
være i besiddelse af.

den omtalte stenøks fandt jeg i
1903 paa Hurums eie i nærheden af gaarden
Løse i Fole.

Jeg leverte doktor Wido Hörfoss
denne stenøks for en tid siden og
han sa til mig at han skulde sende
den ind til dere.

Men desuden har jeg en hel masse
almennakker fra 1801 og opover til 1900. —

Doktor Wido tilskrevt, var at den hadde mistnok været
en naturdannelse.

Arbejdigt
Syver. Hurum
København
for Hörfoss

Ved skrivelse av 14/8-19 meddelte distriktslæge Hj. Wedøe, Hønefoss at der paa gaarden Hurum i Hole s. og pgd. var gjort et gravfund under opdyrking av mark paa Steinsletten. I haugen var der fundet et tveegget sverd, en stor bred spydspids, en smal spydspids, en kniv, alt av jern. Desuten fandtes et lerkarskaar og en pincet av bronse. Sakene blev den 5/9 1919 indbragt til Universitetets Oldsaksamling, av distriktslæge Wedøe. Oldsaksamlingens bestyrer prof. dr. A.W. Brøgger overdrog saa 24 september 1919 undertegnede aa foreta en efterundersøkelse paa findestedet og om mulig skaffe nærmere opplysninger. Jeg reiste fra Kra. 29 september om aftenen og ankom til Hurum tirsdag 30 september kl. 9 $\frac{1}{2}$. Undersøkelsen foregik hele tirsdag. Sakene er fundet i en stor, vid haug som ligger paa et jorde ca. 600 meter vest for Hurum gaard og ca. 200 meter øst for hovedveien Stein-Hønefoss. Haugen ligger like nord for den vei som fra hovedveien fører op til Hurungårdene. Haugen er 13,50 m. i tvermaal. Ved min ankomst til findestedet viste det sig at finderen og grundeieren Hans E. Hurum hadde kastet igjen haugen og tilsaadd den med rug. For aa kunde undersøke det sted hvor sakene er fundet blev jeg nødt til aa grave op endel av den rug, som haugen var tilsaadd med. - det utgravete areals størrelse fremgaar av plan I. Grundeieren vil komme til aa gjøre krav paa erstatning for den ham ved utgravningen paaførte skade. Saavidt jeg kan skjønne var skaden forholdsvis ubetydelig.

Med hensyn til maaten hvorpaa oldsakene blev fundet fortalte Hurum følgende:

Paa findestedet var der før som nu aker og der var en forhøining i akeren. Under pløining i august iaar stødte Hurum paa graven. Han stødte først paa en helle som laa i plan med bakken med breddesiden op. Hellen laa ret øst-vest. Da hellen blev tat op viste det sig at der under den var reist sten paa kant i en ring. Denne ring var omtrent en meter i diameter. Under den store helle der som nævnt laa ret øst-vest laa sverdet paa skraa NV-SØ med tangen mot SØ og odden mot NV. Begge spydspidsene laa med spidsen mot NV alt-saa i samme retning. Der fandtes flere lerkarskaar end det ene som blev indsendt, men skaarene blev ikke tilvaretat, og blev blandet med i fylden igjen da hullet i haugen blev kastet igjen av findereren.

Senere har der været kjørt meget over haugen, under arbeidet ihøst og det maa derfor antas at de gjenliggende lerkarskaar er blit spredt utover jordet.

Bronsepincetten fandtes saavidt nu kunne erindres løst i fylden. Benene laa løse inde i stenringen, men det kunde ikke erindres om benene laa i bestemt orden da stenringen var aldeles igjen-seget og fuld av jord.

Omkring de heller i stenringen som var sat paa kant vorder fyldt med smaasten. Under oldsakene i graven laa en stor flat helle og øst for denne laa en helle til. Findereren har ikke gravet,

i hele haugen bare omkring graven og den store sten. Jeg gik derefter over til aa foreta en undersøkelse av haugen.

Nivellement.

Avstanden fra nivellerapparatets standplass ~~til~~ syd for haugen til pæl I er 4,50 m. Haugens antagelige oprindelige diameter 13,50 meter.

Nivellement av haugen.

Haugens kant ved pæl I +0,175
5m. nord for pæl I + 0,48
8 m. nord for pæl I + 0,565
12 m. nord for pæl I + 0,455
Haugens nordre kant +0,34
Akeren nord for haugen 20 m. nord for pæl I + 0.19

Alle disse nivellementer gjælder haugens nuværende tilstand. Den er stærkt avpløiet og nivellementene gir altsaa ikke noget billede av haugens oprindelige høide. Da jeg gik ut fra at det gjaldt særlig aa foreta en undersøkelse av det sted hvor sakene var fundet lot jeg findereren paavise det omtrentlige findested og grov mig indi haugen med en smal 3 m. bred skakt i den hensigt aa faa undersøkt findestedet, men samtidig spare mest mulig av det tilsaadde areal. Under gravningen viste ~~te~~ det sig tydelig at vi arbeidet i jord som er rørt - paafaldende er det ogsaa at lerbunden de fleste steder ligger noksaa høit - paa det sted hvor sakene fandtes ligger den dog noget dypere.

Haugfylden bestaar av fin matjord. Under gravningen fantes endel ben av menneske og dyr desuten o.a. 6 lerkarskaar som laa løse i fylden ellers intet.

Al den jord som blev opkastet under gravningen blev nøie undersøkt uten at der fandtes mere end ovenfor nævnt. Ved punkt B paa planen I og II opga finderens at graven med oldsakene hadde ligget. Stedet kunde selvsagt ikke paavises nøiagtig. Nord for dette sted saaledes som det fremgaar av plan II fandtes resterne av en kjernerøis hvis nordre avslutning blev konstateret. Den har antagelig staat i forbindelse med den røis som efter finderens beskrivelse fandtes under og omkring oldsakene i graven. Denne røis blev avdækket forsigtig og fotograferet og de største stener i røisen blev indlagt paa plan II og røisens viktigste stener nivelleret. De stener paa plan II som ikke er maalt, men bare skisseret er skraveret paa planen. Med hensyn til stenenes størrelse og nivelllementene henvises til plan II. Ved A paa planen II var der et hul i røisen. Efter at røisen var opmaalt gik vi over til aa ta den op, sten for sten mens den mellem liggende jord blev nøie undersøkt uten at dog noget fandtes. Derefter blev bunden oprenset og nivelleret.

Bundnivellement.

2,70 m. nord for pæl I +0,125

4 m nord for pæl I + 0,025

6 m. nord for pæl I \bar{f} 0,00

Da findestdet i haugen blev forholdsvis sikkert paavist fandt jeg ingen grund til aa utvide skakten, *y*tterligere da forholdene gjorde det litet rimelig at der fandtes flere saker andetsteds i haugen. Sakene maa jo ha ligget

samlet omkring det sted hvor den oprindelige grav laa.

Det er ytterst sandsynlig at denne haug i nær fremtid vil bli helt ødelagt ved pløining, den er allerede nu meget sterkt avpløiet og der er grund til at tro, at den ved fortsat dyrkning helt vil forsvinde. Det var vanskelig aa bestemme haugens i terrainet da Hurumgaardene som er de nærmeste ligger mindst 600 m. fra haugen. Jeg bestemte derfor haugens beliggenhet i forhold til det veiskillet hvor Hurumveien tar av fra hovedveien Stein-Hønefoss, altsaa det veiskille som ligger øst for Bjørnstadgaardene (Se planIII) Efter at haugen var undersøkt blev den kastet igjen før min avreise.

Distriktslæge Hj. Wedøe ydet mig villig hjælp under arbeidet paa Hurum.

Kristiania 2 oktober 1919.-

Sigurd Grieg

Lürum.

Hole s. og pgd. Bunker. -

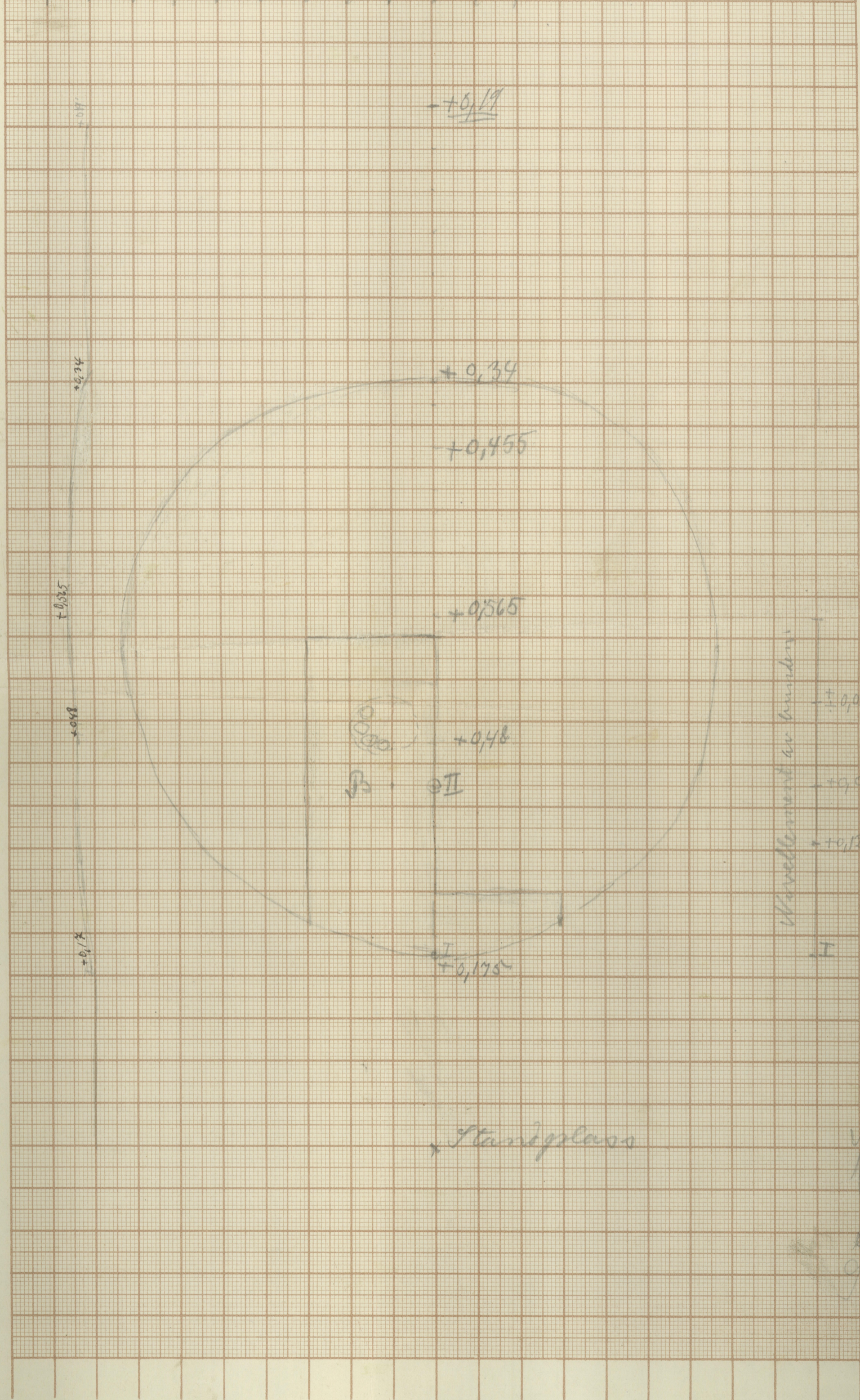
Findestedet set fra Syd.

Resterne av bjerneröisen set fra Syd.

Glurum 3m 17 Bnd Hale sag joga Buster
 30/9-19 geg. Plant

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12m

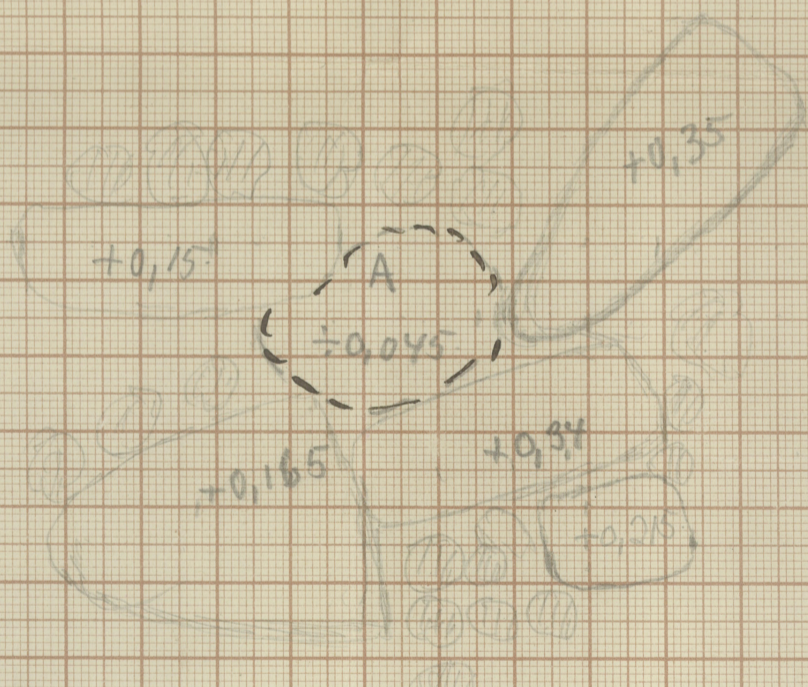

* Staniglass

Hædderend av bændum
 +0,90
 +0,925
 +0,95
 I

Kurum En 7 Bunka 8 Hale sogggg
30/9-1999. Selalplan Plan II Bunka

20 40 60 80 1m 2m 3m

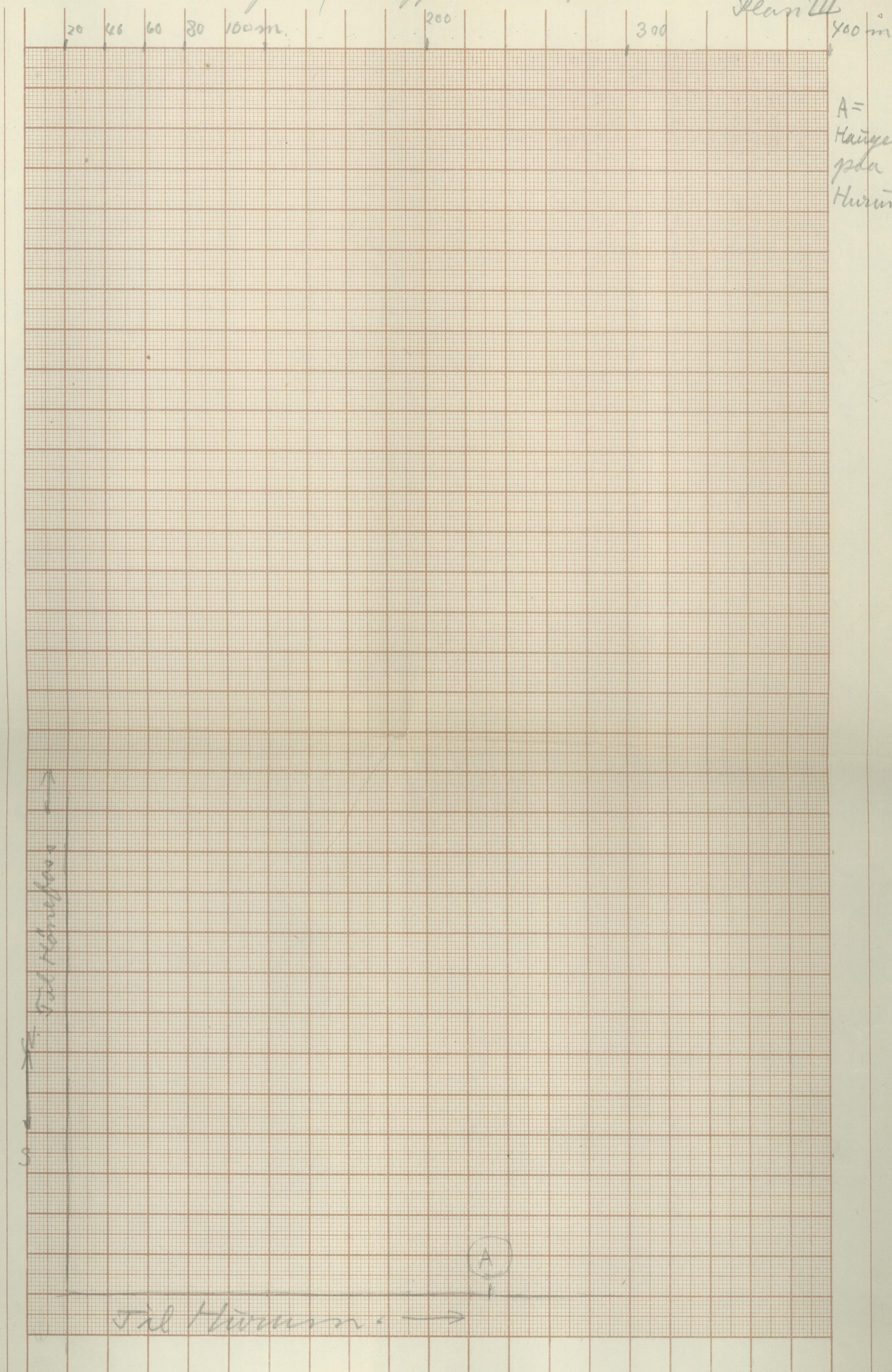

$+0.025$

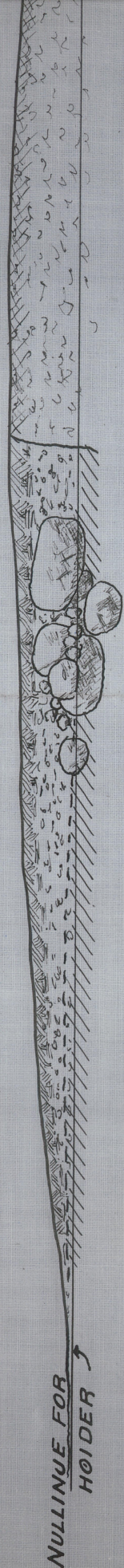
B.

Hvornær Sn nr 14 Pnr. nr 8. Høle s og psgd. Busk
Skisse av hangens beliggenhet i forhold til hovedveien

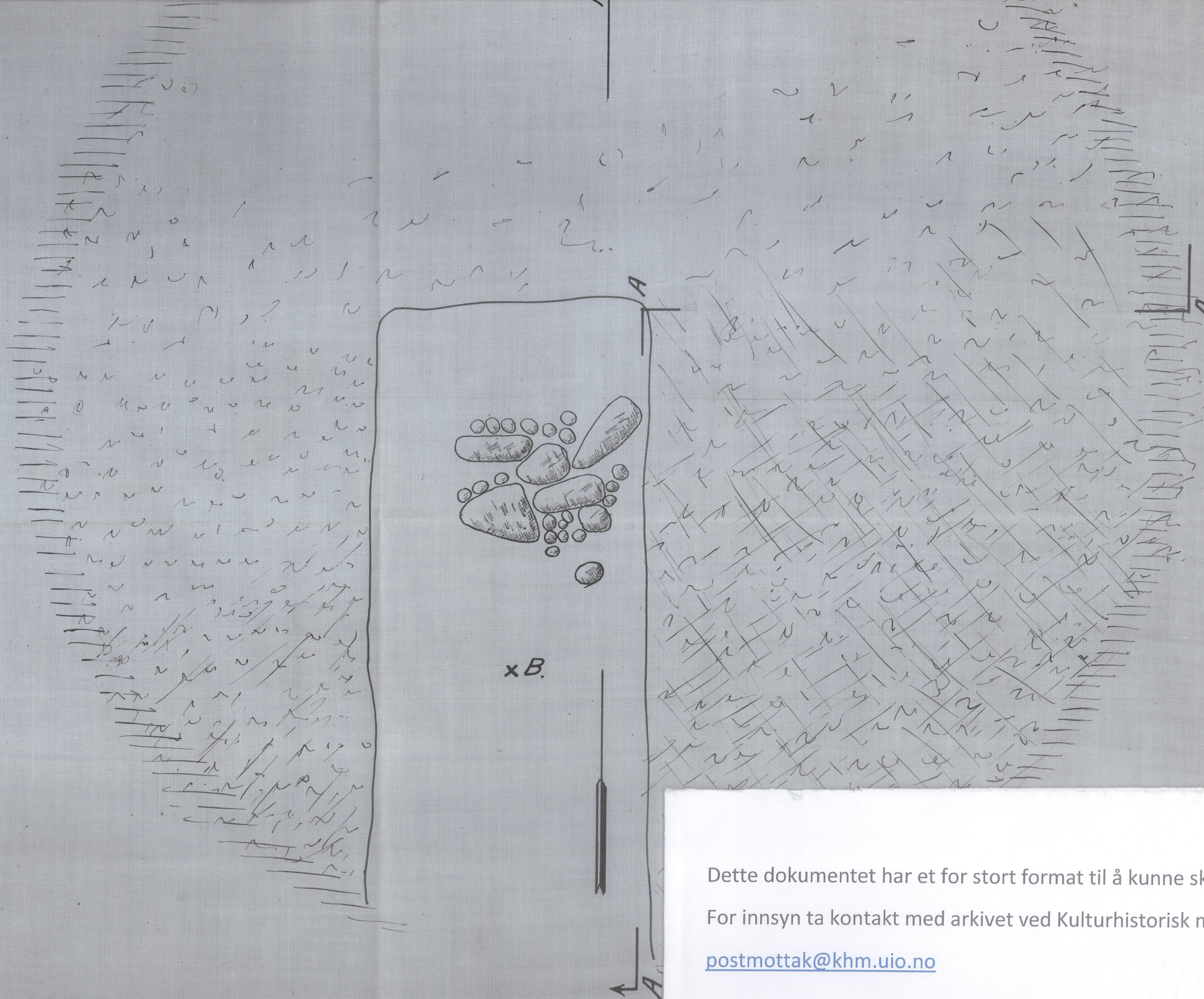
Plan III

VERTIKALSNIT A-A

MAALESTOK

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

HURUM (G.NR.7, B.NR.8), HOLE S. OG PGD.
BUSKERUD.

EFTER DE VED KONSERVATOR S. GRIEGS EFTER-
GRAVNING 30 SEPT. 1919 OPTAGNE MAAL OG SKISSER

DEC. 1919. J.O.S.